

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י' חשון תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין פ | דף הכולל: שבת צה.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקכ"ד עד תחילת סימן תקכ"ו.
מוסר: אהבת חסד - וגם גלה לנו' עד 'ולא נשאר לנו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער האהבה 'ויאהב רעיו' עד 'וכיצד היא האהבה'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אני מאחל לך שתפסיד את כל כספך", בירך הרב את תלמידו האהוב | היהודי שחב את חייו לאדם
שגזל את כל רכושו | תאר לעצמך שהשכן ממולך היה זוכה ב-20 מיליון דולר... | 2006

פטנט רשום

כיבוד אם שהציל מקורונה

Olivier Fitoussi/Flash90

לא אלאה בתיאורים, איך טולטלתי מבי"ח לבי"ח בגלל העומס, ואיך לילה שלם במיון בכלל לא ניגשו אלי ואני נחנק בלי חמצן, עד שאחרי התערבות משפחתי מבחוץ ולחצים שונים, ניגשו אלי וחיברו אותי. למעשה אושפזתי וקיבלתי כמובן טיפול מקצועי. אעפ"כ, מצב הנשימה רק הלך והדרדר. נאסר עלי לבר אפילו מילה. כוחותי עזבוני והרופאים הסבירו שהגוף נלחם לנשום וזה מחסל את כל הכוחות. אמנם עדין העירנות התישה אותי, הסיטורציה ירדה למרות הגברת החמצן, והרופאים המליצו על הנשמה, כלומר בהרדמה. זה היה יום שלישי בשבוע שעת לילה.

רופאי בית החולים התייצבו ליד מיטתי, והורו לי לחתום על הסכמה להרדמה ולהנשמה. התנגדתי בכל כוחותי הדלים. למה התנגדתי כי ראיתי סביבי יותר מידי דברים. ראיתי אנשים שהיו במצב די טוב, עצמאיים וחיוניים, אך כאשר הם התדרדרו להנשמה ולהרדמה, תוך כמה ימים הם נפטרו. לא כולם כמובן. הרוב עוברים את זה בשלום. אבל די היה לי במה

את המדור הקודם פתחתי עם סיפור מאלף, על ביקור בודד ליד מיטת חולה, שהציל אותו ממוות ודאי והחזירו לחיים. השבוע יש לי סיפור מאלף לא פחות, על כיבוד אם שהציל מקורונה. אנשים מחפשים סגולות איך ובמה להנצל - הנה סגולה, שהתורה עצמה מבטיחה עבורה אריכות ימים, כיבוד אב ואם (על אף שיש שם פשט שהכוונה לאריכות ימים לעוה"ב). הסיפור על כל פרטיו מדויק, ורק שם האיש חסר, באשר איננו חפץ בפרסום שמו. הנה סיפורו בגוף ראשון, כפי ששמעתי מבן דודו.

בגל הראשון חליתי בקורונה. בימים הראשונים הסתדרתי בבית די טוב. אבל אז התחילו קשיי נשימה. ערב אחד נחנקתי והתקשרתי לרופא והוא שלח את מד"א. הם מדדו סיטורציה וכו' ואחרי התייעצות הוחלט שצריך להעביר אותי בדחיפות לבית חולים, לחבר אותי לחמצן.

מה שבמצבה היה הכרחי לחייה ולבריאותה. מסב איתה לסעודה, משוחח עמה ומנעים את זמנה ומשתדל לדאוג לצרכיה, יום שלם. פעם בשבוע. שבוע אחרי שבוע. לא שנה. לא שנתיים. עשרים שנה. ביום רביעי.

אתה מבין שקביעות כזאת זה אומר, לא לוותר בשום מצב. לא כשקשה לך בבית. לא כשאתה עצמך לא מרגיש הכי טוב. לא כשקמת על צד ימין ולא כשקמת על צד שמאל... לא כשילדיך צריכים אותך ולא כשפרנסתך מציגה לך. בכל מצב ובכל תנאי. בכל מזג אוויר ובכל מצב רוח, אתה קם ונוסע. **ותמיד ביום רביעי.**

זה מה שצף ועלה לפני באותו לילה שבין שלישי לרביעי. זה מה שפרץ אצלי סכר דמעות וגרם לי לפנות לשמים בתפילה. ביקשתי שאמא תהיה מליצת יושר עבורי. היא יכולה להעיד שהכל אמת. היא קיבלה את פני כל יום רביעי. אף פעם לא איכזבתי. **יום רביעי. היום של הכיבוד אם שלי. ביום הזה שירדימו אותי?**

הקב"ה שמע את תפילתי ובזכות המצוה החזירני לחיים. **בהמשך הלילה נכנס הרופא לעקוב אחר המדדים הנוחתיים שלי, אם חלילה לא הגיע רגע קריטי, ולהפתעתו הוא לא ראה ירידה אלא עליה והתייצבות. הוא לא הסתיר את השתוממותו.** בבוקר באו הרופאים למיטתי, וכשבדקו את הסיטורציה פרצה מפיהם קריאת הפתעה: "מה קורה כאן, צבי? (שם בדוי) הסיטורציה שלך זינקה בעשר ספרות. ניצחת את הקורונה! כל הכבוד. אתה לא צריך הנשמה!"

ברוך השם כך היה. הסיטורציה עלתה ועלתה ונשארה יציבה. גם כשהחלישו את עוצמת החמצן, הצלחתי לנשום בכוחות עצמי. בתחילה היה מדובר שאזדקק לחמצן לאורך חודשים, והנה הנס והפלא, שכעבור כמה ימים כבר התפנית למלונית קורונה עם נסיון להגמל מהחמצן. נסיון שהצליח. כעבור כמה שבועות כבר הייתי בבית, בריא, אף כי חלש.

לא הרדימו אותי ביום רביעי. וגם לא בחמישי וגם לא בכלל. ברוך השם שהחזירני לבין החיים. כה יתן ה' וכה יוסיף, בריאות איתנה לי ולכל עם ישראל.

מי אמר שזה קל להיות יהודי. לפעמים צריך עשרים שנה לקיים מצות כיבוד אם בהידור, כדי להנצל מקורונה אחת...

אבל אם סבורים אתם, שהדרך היחידה להנצל היא לא להכנס להרדמה, אזי טעות היא בידכם. נגמרה כאן היריעה. בלי נדר אביא בשבוע הבא סיפור אמיתי נוסף, על מי שניצלה בזכות כיבוד אב, עם ההנשמה.

(פנטזי רשום, המודיע ט' בחשון תשפ"א)

שראיתי עם אנשים שהיו נראים מלאי חיות וחיוניות שהספקתי לשוחח עמהם וליצור עמהם קשרים, ובהתדרדרות מפתיעה הובלו למנוחות ממיטות הסמוכות לידי.

אני עצמי עוד אתמול ושלשום הסתובבתי במחלקה ועזרתי לאותם אנשים בפעולות פשוטות שהיו צריכים בהן עזרה, בהנחת תפילין וכדומה, עד שהם הורדמו. אז עכשיו תורי? חלילה זה הסוף?? לא מסכים.

הרופאים ראו את התנגדותי ואמרו לי:

אנחנו נותנים לך דחיה עד מחר בבוקר. ניתן לך לעבור עוד את הלילה כך, בתוך מעקב זהיר, אבל מחר בבוקר אתה חייב לחתום. המצב לא יכול להמשך כך יותר.

בינינו, הם די צדקו. אכן התקשתי מאד בנשימה, עם החמצן ועם הכל. אם לא ראיתי בעיניים את מלאך המוות למראשותי, הרגשתי אותו...

הם הלכו ואני נשאיתי עם עצמי ועם מחשבותי. בעצם הייתי כבר מיואש. הבנתי שזה הולך לקראת הסוף. לא האמנתי שאשרוד את ההנשמה במצבי, כי הגעתי כבר לבית החולים עם סיפור רקע, מה שקרוי היום חולה בסיכון.

ואז, ברגע אחד, בשעת לילה מאוחרת, בין מחשבת יאוש אחת לשניה, פרצתי בבכי נורא מעומק הלב, התפללתי בכל כוחי, וזעקתי חרישית במילים אלה:

"אמא! אמא שלי ע"ה. את היום בשמים ויודעת את האמת. מחר יום רביעי! את תתני שירדימו אותי ביום רביעי?! אל תתני! את לא תתני!"

ונרדמתי או התעלפתי. לא ברור.

מה היה פשר הפניה של איש לאמו ומה הקשר ליום רביעי? הנה פשר הדברים.

אמי ע"ה היתה ידועת חולי מאז שאנחנו הילדים זוכרים אותה. היא עברה שיתוק ילדים, ולעת בגרותה היתה מוגבלת. כולנו נישאנו ב"ה והלכנו איש איש לדרכו ולעירו, אבל את אמא לא זנחנו. היא היתה זקוקה לנו. מאז נישואי גרתי בבית שמש. אמא ע"ה התגוררה עם אבינו שליט"א במודיעין עילית.

עשינו תורנות בין האחים והאחיות, מתי כל אחד ילך להיות איתה ולסעוד אותה.

אני קיבלתי את יום רביעי.

במשך כעשרים שנה, מיום נישואי ועד שהיא נפטרה, הייתי קם כל יום רביעי בבוקר ונוסע לאמי, מבית שמש למודיעין עילית, ונמצא איתה כל היום כולו.

קונה לה, הולך איתה לטיול, כולל עזרה בהתארגנות שלא היתה פשוטה. לפעמים עמל של שעות לשכנעה להתגבר ולצאת,

"אברך ממכריי למד את רזי ה'הייטק' ויצא לעבוד בסביבה שאין רוח חכמים נוחה הימנה. כמה שניסיתי להשפיע עליו שלא להקריב ערכים נצחיים בשביל משכורת חולפת, לא עזר. עד שהגיע הגל השני של הקורונה..."

"שנאת החרדים הזו, ההתרחקות החילונית הזו - היא זו שהביאה אותו להבין מושג ושניים על המרחק המתבקש בין העולם החרדי-תורני-חסידי לבין העולם שמחוצה לו (רמז: הרבה יותר משני מטרים!). כעת, במהלך הסגר האחרון, הוא עזב סוף-סוף את עבודתו..."

ראש ישיבת בעלזא בית-חלקיה הסביר בכך גם את ההתנהלות עם ארבעת המינים, כשהוא נותן טעם מדוע דווקא את האתרוג, החשוב מבין המינים, לא אוגדים עם יתר המינים:

"האתרוג רומז על היהודי שומר התורה והמצוות המקפיד על קלה כבחמורה. יש בו טעם וריח וגם הדר רוחני עילאי. אז נכון, נוטלים את האתרוג יחד עם הערבה, יחד עם אותו אחד שאין בו לא תורה ולא מצוות. אחרי הכל אחים אנחנו. האתרוג יכול להיות ביחסים נורמליים יחד עם הערבה. אבל להתאגד יחדיו? להיות קשור ומקושר אליו? - חלילה! הערבה עוד עלולה לנקב ולפסול את האתרוג!"

הגרי"צ ברייער הוסיף נופך נוסף לפירושו: "רק הלולב, הרומז על חוט השדרה, מה שרומז על חברי-הכנסת ויתר עסקני הציבור החרדי - חוט השדרה של הציבור החרדי - הם צריכים להיות מכורח הדברים מקושרים אל המדינה החילונית, אבל גם זה - רק אם הם צמודים ל'הדסים', הרומזים לעיניים - הלא הם עיני העדה, מרנן ורבנן שרי התורה והחסידות שליט"א, רק אז הם יכולים להיכנס אל גוב האריות למען הכלל. אולם כל אחד אחר צריך להתרחק, וצריך גם לשמוח ולתת שבח והודיה לבורא על הריחוק שנוצר בימים אלו בינינו לבין העולם החילוני."

(טורו של יקותיאל יהודה גנזל [בשינויים קלים] - 'המבשר')

לא מזמן כתבנו על ההיבט החיובי שיש במציאות הנוכחית, כשאחינו מהציבור הכללי מתרחקים מאיתנו, החרדים לדבר ה', ורואים בנו 'מפיצי מחלות'. אדרבה, אנחנו מצידנו שמחים על היחלשות הקשר עם העולם החילוני-בוהמי!

קיבלתי על כך תגובות חמות מקוראים נלהבים. אחד מהם ציטט באוזני דרשה ששמע מפי הרה"ג רבי יוסף צבי ברייער שליט"א, ראש ישיבת בעלזא ב'בית-חלקיה' ומחנך חסידי בעל שיעור קומה.

רבי יוסף צבי נגע בדיוק באותה הנקודה, בהתרחקות המתבקשת בין העולם החרדי לבין העולם שמחוצה לו. ודאי, אמר, צריך לשמור על יחסים טובים ('נְרַמּוּל יחסים' - עוד מושג שלמדנו), אבל צריך לדעת שאין כל קשר בין העולם שלנו, הצפון והקדוש, לבין העולם שבחוץ, עולם ההבל השקוע במצולות האייפוניזם.

רבי יוסף צבי חכימא, סיפר מנהמת לב: "אברך חסידי שאני מכירו למד את רזי ה'הייטק' ויצא לעבוד בחברה חילונית בסביבה שאין רוח חכמים נוחה הימנה (ואין רוח חכמים נוחה לה). כמה שניסיתי להשפיע עליו שלא להקריב את סולם הערכים הנצחי בשביל משכורת חולפת, כלום לא עזר."

"עד שהגיע הגל השני של הקורונה יחד עם הגל המאה ושלושים של שנאת החרדים... הוא התחיל להרגיש בוז וריחוק מצד חבריו החילונים לעבודה. פתאום הוא חש כ'מצורע'. לא רוצים לעמוד לידו, להיתקל בו, לנשום את אותו האוויר שהוא נושם."

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

ידידי סיפר לי כי שמע פעם על חסרת-בית מאריזונה שזכתה ב-20 מיליון דולר ועברה ממשכנה בפח הזבל לטירה מפוארת. בתחילה רחב ליבו. כמה נפלא לשמוע דברים טובים! אך לפתע נרעד: 'ואם הזוכה המאושר היה השכן שלי ממזל??'

מדוע קל יותר להזדהות עם כאב הזולת, מאשר להתגבר על קורטוב הקנאה בשמחתו?

חיים ולדר

מדריך שיצא לאחרונה, למניעת כשלים בקבלת החלטות, נקרא בשם המוזר: "גם לכם לא היו מים חמים?" שמו של הספר, נגזר מחוויה משפחתית של מחברו, יוסי יסעור. מסתבר, שבעבר יצאה משפחתו ומשפחת אחותו בצוותא לטיול בנמיביה. הם נהנו מאוד מהטיול ומהחוויות, אך לילה לפני הכניסה לשמורת 'אטושה' המפורסמת הם התמקמו ללינה בצימרים של אחת החוות החקלאיות באזור. בארוחת הבוקר הבחין שאחותו במצב רוח ירוד: "גם אתם לא ישנתם כל הלילה בגלל המזרן הקשה?" שאלה.

פניה המכורכמות גרמו לו להבין שכולם בפתחו של יום קשה. "גם לכם לא היו מים חמים?" הוא השיב לה בשאלה... למשמע דבריו החלו פניה של אחותו להתרכך. כעסה על המזרן הקשה התחלף בתחושת התחשבות במצבו האומלל. "מסכנים", אמרה, "מים חמים לא היה לכם? נורא!"

לדבריו, היא התקשתה להסתיר את השמחה הפנימית שלה על גורלה ששפר עליה... התכסיס עבד. הרגשתה השתפרה פלאים ברגע ששמעה שסבלו של אחיה היה גדול משלה...

המחבר, לוקח את הסיפור הזה, כמו עוד כמה סיפורים על הנאה שהפכה לסבל וסבל שהפך להנאה, כדי לחדד את "נקודת ההתייחסות".

2. מדוע בני אדם, כמעט כולם, מוצאים נחמה ברע הפוקד את הזולת? מדוע בני אדם חשים מדקרת קנאה כשאחר זוכה בסכום גדול או בתפקיד נחשק?

היו שדרשו בדרך צחות את הכתוב: "טוב ללקת אֶל בֵּית אֶבְלָ, מִלֶּקֶת אֶל בֵּית מִשְׁתָּה" (קהלת ז', ב'), שלאנשים יותר קל להזדהות עם כאבו של הזולת מאשר להתגבר על קורטוב הקנאה שיש בשמחתו.

ידידי הרב א.ד. סיפר לי פעם, כי שמע על אשה חסרת בית במדינת אריזונה שזכתה ב-20 מיליון דולר ובעזרת הממון הצליחה לעבור ממשכנה בפח הזבל (ממש כך) לטירה מפוארת עם משרתים. הסיפור הזה עשה לידידי את היום. ליבו רחב מחדווה, כמה נפלא לשמוע חדשות כאלה, לדעת שיש דברים נפלאים בעולם. כמעט יצא בריקוד לשמוח בשמחתה של חסרת הבית העלובה שהוא כלל לא הכיר.

לפתע נרעד: מה היה אילו מי שזכה ב-20 מיליון הדולר היה השכן שלי ממזל?? איזו חרב של קנאה הייתה נכנסת לי ללב? המחשבה על כך הביאה את ידידי להרהורים נוגים: מדוע אני יכול לפרגן מכל הלב לחסרת בית גויה מאריזונה שמתגוררת בפח זבל שאפילו לא הרקתי אליו אשפה, ולשכן שלי, יהודי חרדי מבני ברק - תהיה לי חרב בלב?

3. זיכרון ילדות ישן: מדי ערב שבת היינו מתנדבים מטעם ארגון 'אחיסמך' של הרב אברהם רוט ז"ל להשלים מניין בבית החולים 'רוטשילד' בחיפה. מי שמכיר את חיפה יודע כי מדובר בדרך קשה עם אלפי מדרגות. בדרך חזור הבחין אחד מאיתנו במטבע של עשר אגורות על הכביש. הוא הביט במטבע ושאל: "מה אתם אומרים, יהיה שווה לחזור במוצ"ש בשביל עשר אגורות?" וענה: "לא שווה". ואז בעט במטבע אל מתחת לרכב חונה ואמר: "לפחות שלאף אחד אחר זה לא יהיה".

אפשר לראות זאת אצל ילדים רבים. משחק המונח שנה ללא חפץ, וכשמגיע חבר/שכן ומוצא את המשחק, עלולה להתפתח מריבה עליו. וכשאתה שואל את הילד: "הרי ממילא מאסת בצעצוע הזה, מדוע שלא תיתן לו לשחק?" הוא יטען בתמימות ילדותית: "אבל למה שהוא ישחק ואני לא?"

כשזה אצל ילדים, ניחא. הבעיה שהטור הזה כלל לא עוסק בילדים אלא בנו, במבוגרים, בהתמודדות שלנו מול קורת הרוח של האחר, בעצם העובדה שאנחנו צריכים לגייס את מידותינו הטובות כדי להילחם בכאב המודחק על עונג הזולת ובעונג המודחק על כאב הזולת.

ואולי הגזמתי בשימוש במילה עונג, אז ננסח זאת כך: אנשים באמת מצטערים על כאב הזולת, אך בתת ההכרה קל להם להצטער באמת ובתמים על צערו מאשר לשמוח באמת ובתמים בשמחתו.

4. מדוע אנחנו צריכים לבקר ב"בית לוינשטיין" כדי להבין כמה טוב לנו? מדוע כשמישהו חולה אנחנו מבינים כמה הבריאות חשובה יותר מדברים אחרים שמעסיקים אותנו? מדוע אנחנו מתנחמים בצרת האחר ומדוע צריך להתמודד עם מדקרת קנאה בהצלחת האחר?

במקום להתחיל בהטפה כמה אין זה ראוי וכד' (הרי כולנו יודעים זאת מעצמנו), חשבתי לנסות להציג זאת בדרך אחרת: בכל אדם באשר הוא חבויה מידת הקנאה ומידות רעות אחרות, ומולן

רגוע יותר וחש תחושת ביטחון ממש כמו נחום איש גמזו. העצה הזו מתאימה גם לאנשים ציניים ושכלתניים, הרואים את הדברים כמושואה חשבונית. שחור לבן. הצלחה או כישלון ונעדרי כוח דמיון ויכולת "לספר לעצמם את הסיפור מחדש".

לאנשים היודעים להפעיל "תבונה רגשית" ולא פחות מכך אמונה תמימה וביטחון בקב"ה, הרבה יותר קל, משום שהם יודעים תמיד להתאים את התודעה שלהם באופן רטרואקטיבי למציאות, ולספר לעצמם סיפור חדש. וכבר נאמר: "איזהו עשיר השמח בחלקו". עשיר הוא מי שמתאים את עצמו לחלקו במציאות ולא להפך.

מידות טובות ונאצלות. וזה תפקידו של כל אדם בעולמו. לבחור את הטוב ולא את הרע. מוצעת כאן עצה טובה להתמודד עם הכשלים המובנים הללו באישיותנו. שיטתו של "נחום איש גמזו". בימינו קראו שם לשיטה הזו: "לספר את הסיפור מחדש". זה לא משהו שניתן לעשות ביום אחד אלא דרך חיים המונחלת מילדות, או חינוך עצמי למי שלא זכה להתחנך כך.

הרעיון הוא לספר לעצמנו שכל מה שקורה לנו הוא הכי טוב. מה שקורה לך הוא מקרה טוב, מה שעשו לך הוא מעשה טוב. במילים אחרות: ברגע שאתה מאמין שכל דבר שקורה לך הוא לטובה, אתה

הסיפור היומי

ר' ברוך סמך על שותפו בעיניים עצומות וחתם על כל המסמכים בלי לעיין בתוכנם. רק כעבור מספר ימים גילה כי חתם על הרשאה המאפשרת לו לרוקן את כל תכולת חשבונם המשותף בבנק לכיסו...

היהודי שחב את חייו וחיי משפחתו - לאדם שגזל את כל רכושו

מה שכתוב במסמכים.

אולם כשקם מ'השבעה' גילה לחרדתו, שהשותף החתים אותו על הרשאה המאפשרת לו לתת לבדו כל הוראה לבנק בחשבון המשותף... ואכן, השותף הוציא את כל הכסף שהיה בחשבון וברח לאירופה.

ר' ברוך נותר כעת בחוסר כל, ועל כן נאלץ להישאר בארה"ב ולעבוד קשה כדי להרוויח מטה לחמו, עד שבשנת ה'תרצ"ד, לאחר שחלפו חמש שנים, קיבל מעמד של תושב בארה"ב וחזר לביתו.

כעבור מספר שנים פרצה המלחמה במלוא תוקפה. באותה שעה חיפשו הכל דרך לברוח מאירופה הבווערת, אולם ר' ברוך, שבידו היתה תעודת תושב ארה"ב, יכול היה להעביר לשם בקלות את כל בני משפחתו, והשלטונות היו חייבים לקבל אותם, ובכך ניצלו ממוות בטוח.

סוף דבר, אותו חבר שרימה אותו וברח, נרצח על קידוש ה' בשנות המלחמה ה"ד, ואילו זה 'המסכן' שנשאר 'תקוע', נשאר בחיים עם בני ביתו למשך שבעים שנה נוספות.

(פניני עין חמד)

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

בארה"ב התגורר יהודי בשם רבי ברוך פרנקל, אשר הוא וכל משפחתו חייבים את חייהם לשותף שעשה להם עוולה מאין כמוה...

הסיפור התרחש בשנת ה'תרפ"ט. באותה שנה עלה ר' ברוך מאירופה לארה"ב יחד עם חברו. הם הגיעו לניו יורק והקימו עסק - בו היו שותפים. הם עבדו קשה מאוד כדי להרוויח כסף רב. בכל חודש הפרישו סכום כסף ושלחו לבני משפחתם שנשארו באירופה, כשאת שאר הכסף המשיכו להשקיע בעסק.

לאחר שלוש שנים הצליחו לחסוך סכום הגון והחליטו כי הם רוצים לחזור למשפחותיהם שנשארו באירופה. הם כבר בדקו באיזה אונייה יוכלו לחזור לעיר בה הם מתגוררים, אולם אז נפטר אביו של ר' ברוך, ובליט ברירה, כשהבין שלא יוכל להספיק לחזור ולשבת 'שבעה' עם משפחתו, נאלץ לשבת 'שבעה' לבדו בניו יורק. במהלך 'השבעה' הגיע השותף לנחם את ר' ברוך, ובנוסף הגיש לו מספר דפים וביקש ממנו לחתום בכמה מקומות לצורך הניהול השוטף של העסק. ר' ברוך סמך על השותף 'בעיניים עצומות', וכן בשל המצב בו היה נתון באותה השעה - חתם, ולא קרא את

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

היא היתה בטוחה שקרה משהו... דפקה בדלת, ומשלא פתחו - פרצה פנימה בבהלה. והנה היא רואה את הרבנית רוטברג עומדת ליד הנרות ומפיה בוקעות שאגות אימים...

הכוח העצום של התפילות בחינוך הילדים

הגיב לפתע תגובה שהביכה את אומרו: "החידוש הזה אינו שלך". נבהל ר' משה, מדוע הוא חושד בו חלילה שאומר תורה שאינה שלו?

הסביר לו הגאון מטשעבין: "חידוש זה שייך לדמעות של האמא, כי אי אפשר לחדש כזה חידוש בתורה ללא התפילות והדמעות של האמא".

בספר 'חכמת החינוך' מובא מה שסיפר מחנך מפורסם: הכרתי משפחה חשובה בירושלים אשר כל ילדיהם גדולי תורה יושבי על מדין וראשי ישיבה. כששאלתי את האבא מהו הגורם להצלחה, הוא גילה את סודו וכך סיפר:

כאשר באתי להתעניין על בני הבכור אצל המלמד בכתות הקטנות בחיידר, השיבני כי רחמנא ליצלן ראשו סתום, פשוטו כמשמעו. אינו קולט מאומה!! החילותי להתענות ולהתפלל על ילדי באופן קבוע, ובסופו של דבר כל ילדי הכיתה פרקו עול תורה רחמנא ליצלן מלבד בני שהחזיק בתורה, גדל ונתעלה בה.

(הובא בגיליון 'דרישה וחקירה' מתוך החוברת 'תפילתה של אמא' ח"א בהוצאת 'קול האמונה')

פעם אחרי הדלקת נרות, כאשר הבעלים כבר הלכו לבית כנסת, היא שומעת מהבית של ר' זלמן בכיות נוראות עם גניחות. היתה בטוחה שקרה משהו, דפקה בדלת, ומשלא פתחו פרצה את הדלת בבהלה, והנה היא רואה את הרבנית רוטברג עומדת ליד הנרות ומפיה בוקעות שאגות אימים. "שאלתי אותה, מה קרה, ר' זלמן חולה? אך הרבנית כאילו לא יכולה לדבר", סיפרה.

כשסיימה הרבנית רוטברג את תפילתה, נרגעה מעט, והתישבה לשוחח עם שכנתה המבוהלת. "תסבירי לי מה קרה?" ביקשה הרבנית שלזינגר, ושכנתה הסבירה בקול בוכים: "בננו היקר נ", בא ביום ששי מהחיידר, והרבי כתב לו בדף שהשבוע היתה לו ירידה בלימודים. את יודעת איזה אסון הוא זה, על זאת בכיתי..." הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א היה רגיל להכנס בצעירותו לביתו של הגאון מטשעבין וצ"ל לשוחח עמו בדברי תורה. פעם אחת נכנס אליו והציע בפניו חידוש נפלא שנתחדש לו, והנה לאחר ששמע הגאון מטשעבין את החידוש ונהנה ממנו מאד,

יומא דהילולא

"אני זוכר את הפגישה בינו לבין רבו הגר"מ אריק זצ"ל, שאמר לו: 'אני מאחל לך שתפסיד את כל כספך ותהיה מוכרה להיות רב בישראל'... הזדעזעתי לשמוע את 'הברכה' הזאת, אך לא עבר זמן רב והיא התקיימה במלואה..."

קטעים מרתקים מתוך ראיון שנערך עם חתנו של מרן גאב"ד טשעבין זצ"ל בתום השנה הראשונה להסתלקותו, בחודש חשון תשכ"ז | לרגל יומא דהילולא

רבי ישראל יוסף קליגר זצ"ל, מעשירי טשעבין, בא להתיישב בעיר ופתח בה סוכנות למכירת פחמים. כסף, אף שמעולם לא נחשב בעיניו, היה בבית בשפע. האוכל הוגש בכלי כסף, וכשהתארסתי עם בתו הבכירה אמר לי: יודע אני שמבית עשירים אתה, אך הנהגות תלמד אצלי... כל ימיו הרבה לחלק כסף ואף ממקורביו תבע מדי פעם סכומים נכבדים לטובת נזקקים. זוכר אני יותר ממקרה אחד שבכספו סייע לסוחרים פושטי רגל לחדש את עסקיהם ולהעמידם על רגליהם.

בתום השנה הראשונה להסתלקותו של מרן גאב"ד טשעבין ז"ע, בחודש חשון תשכ"ז, פורסם באחד הירחונים ראיון מיוחד עם חדב"נ הרה"ח ר שלמה גולדשטוף ז"ל, בתוספת עובדות וזיכרונות מרעייתו ע"ה בתו הבכירה של מרן ז"ע. קטעים מאותו ראיון הובאו ב'המבשר תורני' על ידי הרב יעקב הייזלר, בשינויי עריכה קלים. "במשך כ-20 שנה מאז נישואיו סירב מו"ח להיות רב ומנהיג", מספר חתנו ר' שלמה. "כשנישא לרעייתו, חמותי ע"ה, בתו של

בביתי פגישה בין נערה מטשעבין לבין חתנה המיועד. אבא, שידע כי הנערה היא בת עניים, כתב לי וביקשני ללבוש בגדים פשוטים כדי שלא לביישה בבואה אלינו..."

מוסיף ר' שלמה: "דרכו בחינוך הייתה שלא להוכיח ושלא לצעוק. הוא היווה דוגמה שהיינו מוכרחים לחקותה וללכת בכל דרכיו. מעולם לא הרים את קולו. הוא לא החסיר אף פעם טבילה במקווה, גם בימי שלג ובימי קרה, הוא מעולם לא דרש מבניו שילכו בדרכיו, אולם לא נאלץ לדרוש זאת, כיון שברור היה שמוכרחים לנהוג כפי שהוא נהג.

"את הליכותיו הנאצלות ראינו גם בביהכ"נ. תפילתו הייתה קצרה ולא האריך בתפילת שמו"ע כדי שלא לגרום לציבור טרחה, אך כשהיה מתפלל ביחידות הייתה תפילתו ממושכת וראינו את הדבקות וההתלהבות בתפילתו. הוא לא האריך בעריכת הסדר בליל פסח, כדי שלא להכביד, והרבה לספר סיפורים כדי לרתק תשומת לבם של הילדים והאורחים".

"זוכרת אני היטב את השעות הנפלאות", אומרת הרבנית גולדשטוף. "מתכנסים היינו סביבו בלילות החורף הארוכים והוא היה מספר לנו סיפורי צדיקים. פניו קרנו באור מיוחד וכל טוב לבו היה גלוי בעיניו. מקטנותנו ידענו שלאבא אסור להפריע. יושבים היינו סביב השולחן והגיעו אורחים אל אבא, מיד קמנו כולנו בלי שהיה צריך לרמוז לנו, והנחנו את אבא לענייניו.

ר' שלמה: "בבית מו"ח היו תמיד אורחים - אנשים שבאו להתייעץ בענייני מסחר, רבנים שרצו לשמוע חוות דעת בפסק הלכה, עסקנים שרצו לדעת את דעתו בענייני ציבור, מחברים שבאו לבקש הסכמה לספרם. עוד קודם שהתמנה כרב, כשעסק במסחרו, היה שולח הרב דמתא את בנו להתייעץ עמו בשאלות חמורות. בשעת ליל מאוחרת, דרך הדלת האחורית, היה בא שליחו של הרב ומו"ח היה פותר לו את הקשיים. אולם אנו מעולם לא דיברנו על כך, לא רצינו לגרום לספק של זלזול ברב העיר".

"כך היה יותר מעשרים שנה, כשהוא דוחה את כל ההצעות למנותו כרב. אני זוכר היטב את הפגישה בינו לבין רבו הרב מבוטשטאטש הגר"מ אריק זצ"ל, שאמר לו: אני מאחל לך שתפסיד את כספך ותהיה מוכרה להיות רב בישראל... הדברים הללו ששמעתי זעזעו אותי, ואמנם לא עבר זמן רב ומרבית הונו אבד, אלא שלא כמקרים רבים - איבד מו"ח את כספו מרצונו, ומתוך ידיעה ברורה. וגופא דעובדה הכי הווה:

"באחד הימים הזמין אצלו סוחר העצים רבי בנימין פילר מספר קרונות פחם. לאחר ימים אחדים נודע למו"ח שמחיר הפחם הוזל, לכן לא העביר את קרונות הפחם לידי ר' בנימין פילר אלא מיהר להודיעו על השפל וביקש ממנו לבטל את העסקא. הונו של רבי בנימין ניצל, אולם מרבית כספו של מו"ח אבד, והוא קיבל על עצמו עולה של רבנות בעיירתו".

בתו הרבנית גולדשטוף מוסיפה: "ברצוני לספר עובדה מעניינת המעידה יותר מכל על טוהר לבו. פעם הגיע הביתה דף חשבון מסוים, עיין אבא בחשבון ונוכח שזוכה בטעות בסכום של 5,000 זלוטי. הוא עמד אז בפני בעיה קשה. לא שנמלך בדעתו אם להחזיר את הכסף שהגיע בטעות או לא - אלא שלא ידע כיצד לעשות זאת בלי לגרום להענשתו של הפקיד שטעה... אינני זוכרת כיצד פתר אבא את הבעיה, אך יודעת אני שהדבר העסיקו הוא איך לא לפגוע בפקיד שטעה.

"סיסמתו של אבא, אותה החדיר בנו כל ימיו, היתה - לדבר מעט ובשקט. הוא, הרב החסידי מגליציה, היה בעל נימוסים, מחונן בתכונות נאצלות של טאקט יותר מאשר אנשים מודרניים האמונים על נימוסים. את המכתבים שהיו מיועדים לנו מעולם לא פתח. כשהיה יושב ולומד בשעת לילה מאוחרת היה מכבה את כל האורות כדי שלא להפריע לבני הבית ולמד לאור הנר. דמותו השקועה בספר לאור הנר חרוטה עמוק עמוק בנפשי. היא בעצמותי ואינני יכולה להסירה מנגד עיניי.

"לאחר נישואי כשגרתי בקראקא, היתה פעם אמורה להתקיים

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מהי היא העצה לדון לכף זכות גם כשברור לחלוטין שפלוגי עשה מעשה אסור?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

מביאים, כי העצה לדון לכף זכות גם כשברור לחלוטין שפלוגי עשה מעשה אסור, כתב ה'חפץ חיים' לעיל (עשין ג באמ"ח ס"ק ג) שיש לו לחשוב שפעמים הרבה יש לאדם בשעת המעשה כעס על ענין אחר, ונזדמן לו כעס זה בשעת המעשה, ומרוב צערו נתהווה

הסעיפים הנלמדים היום ב'חפץ חיים' עוסקים במצוות 'בצדק תשפוט עמיתך'. ה'חפץ חיים' מגדיר מספר כללים בחיוב זה: (א) באדם ירא אלקים, יש חובה לדונו לכף זכות גם אם הדבר קרוב ונוטה אצל הדעת יותר לכף חובה. ובביאורים ומוספים

כצדיק, ויש ספק במעשה מצוה זו שעשה האם לדונו לכף חובה - האם נדון אותו כצדיק כיון שנהרר במצוה זו, או כבינוני, כפי שהוא נוהג באופן כללי? יש שכתבו (הגרה"ד ליטוואק, מרפא לשון ח"ז עמוד 145) שתמיד יש לדונו כפי מצבו הכללי ולא בכל מצוה כפי שהיא, והביא להוכיח כן מלשונות הראשונים שכתבו שצדיק היינו שצדיק בכל ענינו.

ג) אדם שהוחזק לעשות במזיד עבירה אחת מפורסמת, מביאים בביאורים ומוספים מדברי ה'חפץ חיים' לקמן (כלל ד סעי' ז), שצריך לשופטו לצד חוב אחרי שהוא התחזק בכך לרשע גמור בכל ענינו.

ומה הדין אם אינו מכיר כלל את האדם ומעשיו, וגם מעשהו אינו מוכיח האם הוא טוב או רע? על כך כתב ה'חפץ חיים' לעיל (עשין ג באמ"ח ס"ק ג) בשם הרמב"ם, שרק מצד מידת חסידות יש לדונו לכף זכות, ובמצוות הלבבות (ה"ה אות ו בדרך מצוותיך) ביאר טעמו, שכתוב 'בצדק תשפוט עמיתך' ומלשון 'עמיתך' משמע שדוקא במכירו יש דין זה.

לו מה שעשה, ואין אדם נתפס בשעת כעסו, וזו עצה להכניס בלבו לימוד זכות, גם אם ראה בעשיית מעשה רע.

ומה הדין לגבי מצוות תוכחה במקרה זה - האם בגלל החובה לדון לכף זכות נפטרים גם מחובת תוכחה? ה'חפץ חיים' לקמן (לשון הרע כלל ד באמ"ח ס"ק יח) הביא את דברי היד קטנה (פ"ט מדעות הכ"ו) שאסור להוכיחו, מפני שבצדיק אומרים שבוודאי עשה תשובה כמו שכתוב בגמ' (ברכות יט, א) [שהוא המקור לדין הח"ח כאן כמו שציין בבאמ"ח ס"ק ת], וחלק עליו הח"ח, שיש לומר שכל דין הגמרא הוא רק לגבי לימוד לכף זכות, אבל לא נפטר בכך ממצוות תוכחה, ונשאר למעשה בצ"ע.

ב) אדם בינוני, שנהרר מחטא ולפעמים נכשל, אם הספק שקול צריך להכריעו לכף זכות; אם הדבר נוטה יותר לכף חובה - "נכון מאוד שיהיה הדבר אצלו כמו ספק ואל יכריעהו לכף חובה"; ובוודאי שכאשר הדבר נוטה לכף זכות, אסור על פי דין לדונו לכף חובה. ובביאורים ומוספים מביאים בזה נידון לגבי אדם שהוא בינוני ברוב המצוות, אולם במצוה מסוימת נזהר ומדקדק מאד

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע רק סעודה שלישית נקראת ע"פ מנין?

עירובין פ

למזון שתי סעודות

אוכל הוא בהיותו שבע, ומוכיח בזה שאוכלו שהוא לשם שמים, וכוונתו בכל שלש הסעודות לשם שמים לכבוד שבת ולכן זה נקרא שלש סעודות שכולל את כל הסעודות.

וזהו פירוש המדרש "כן עשה" זה עשיית התיבה, כלומר, שנח עשה את התיבה באותה כוונה אשר עשה "כל אשר צוה ה'", כמו שעשה את כל הדברים אשר צוהו ה' שאין בהם הנאה גופנית וכל כוונתו היתה אז לשם שמים, כך גם עשה נח את התיבה לא כדי להינצל מן המבול אלא בשביל לקיים את מצוות ה' יתברך.

(ליקוטים נפלאים)

התורה מעידה על נח 'ויעש נח ככל אשר צוה אותו אלקים כן עשה' (ו, כב) ומפרש רש"י זה עשיית התיבה. וכתבו הספרים, יש מצוות שהאדם נהנה מכתבו הספרים, דיש מצוות שהאדם נהנה ממנו בגופו ולא רק משום קיום המצוה, וכשעושה מצוה זו אין אנו יודעים אם עשה לשם שמים או לשם הנאת גופו, אבל אם אדם מקיים גם מצוות שאין לו מזה שום הנאה אזי רואים במוכח שכוונתו בכל המצוות, אף במה שנהנה, כוונתו לשם שמים. וזהו ג"כ הסיבה שלסעודה שלישית בשבת קודש קוראים "שלש סעודות" הואיל ושתי הסעודות הראשונות בשבת אוכל כשהוא רעב ויתכן שהוא מתכוון להנאת עצמו, אבל הסעודה השלישית

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2 3 4

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 2

הרב **אליה אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2 6

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1 3 1

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ו
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר לשבת בשבת בעגלה הרתומה לסוסים?

וכן אסרו להשתמש ב'צדי' בעלי חיים, דהיינו, לשבת על גבי דבר המונח על בעלי חיים, או לשבת בעגלה הנמשכת באמצעותם, וכדומה. אבל מותר להשתמש ב'צדדי צדדין' של בעלי חיים, וכגון לשבת בעגלה נפרדת המחוברת לעגלה הנמשכת באמצעות בעלי חיים, (כשאינן בכך איסור אחר, כגון 'מחמר', או 'שבייתת בהמתו').

[שו"ע תקכד, א, ומשנ"ב ב; ביאורים ומוספים דרשו, 2; וראה משנ"ב שה, טו-סז]

חכמינו ז"ל אסרו לרכוב בשבת וביום טוב על גבי בהמה, מחשש שהרכוב יתלוש ענף מעץ מזדמן לצורך הנהגת הבהמה, ויעבור על איסור מלאכת 'קוצר'. וכיון שגזרו חכמים כן, לא חילקו בגזירתם, ואסרו את הרכיבה אף במקום שאין בו עצים; וכן אסרו כל שימוש שהוא, בכל בעלי החיים, כגון להישען עליהם, או להתחכך בהם לצורך כלשהו.

האם בזמננו הוקל האיסור לרקוד ולמחוא כפיים בשבת?

בשמחה של מצוה. ואף שלא במקום מצוה, אין למחות ביד הנוהג להקל, על פי הכלל: "מוטב יהיו שוגגים, ואל יהיו מזידיים", כלומר, שאם יש להניח שלמרות המחאה ימשיך המקל להקל, עדיף שלא לעוררו על האיסור שבדבר, כדי שלכל הפחות יישאר שוגג, ולא יהפוך למזיד.

[שו"ע תקכד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

בשמחה של מצוה. ואף שלא במקום מצוה, אין למחות ביד הנוהג להקל, על פי הכלל: "מוטב יהיו שוגגים, ואל יהיו מזידיים", כלומר, שאם יש להניח שלמרות המחאה ימשיך המקל להקל, עדיף שלא לעוררו על האיסור שבדבר, כדי שלכל הפחות יישאר שוגג, ולא יהפוך למזיד.

[שו"ע תקכד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

כיצד יתכן שאדם הפריש תרומות ומעשרות כהלכתם וההפרשה עצמה אוסרת את הפירות באכילה?

ומי שעבר והפריש תרומות ומעשרות - ההפרשה חלה, וסר איסור טבל מעל הפירות הנותרים. ואם עשה זאת בשוגג, רשאי לאכול מהנותר לאלתר, אך אם עשה זאת במזיד, קנסוהו חכמים ואסרו את הפירות באכילה לכל אדם, עד למוצאי שבת.

[שו"ע תקכד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 3 ו 6]

חכמינו ז"ל אסרו לקנות ולמכור בשבת וביום טוב. ובכלל זה, אסרו חכמים להקדיש חפץ בשבת לבית המקדש, כיון שהדבר דומה למקח וממכר, שהרי החפץ יוצא מרשותו ועובר לרשות הקדש. וכן אסרו להפריש תרומות ומעשרות; אם משום שההפרשה דומה להקדש, ואם משום שההפרשה נראית כ'תיקון' של הפירות, ותיקון מכל סוג שהוא יש לאוסרו בשבת.

* למרות שמלאכת 'הוצאה' מותרת ביום טוב כשהיא נעשית לצורך היום, אסרו חכמינו ז"ל ללכת ברחובה של עיר בעזרת מקל הליכה. איסור זה הוא רק למי שיכול לצעוד ללא עזרת המקל.
* חכמינו ז"ל אסרו לשאת אדם על גבי כסא ברחובה של עיר ביום טוב, משום שדבר זה הוא דרך חול, ויש בו זלזול בכבוד יום טוב; וזאת, אף אם האדם שנושאים אותו אינו יכול ללכת ברגליו.
* בהמה טהורה שי'לדה, ולאחר מכן ריחקה את הוולד, ואינה מניקה אותו, ישנן שתי פעולות שבאמצעותן ניתן לגרום לה לקרב בחזרה את הוולד; ומותר לעשותן ביום טוב.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזה חלק בעוף ממשיך לגדול גם לאחר שחיטתו?

ובשחיטת עופות ביום טוב - לאחר השחיטה מותרת המריטה, כיון שהיא נעשית לצורך האכילה, ולא ניתן לעשותה בערב יום טוב; ומריטת הנוצות שבמקום השחיטה, לפני השחיטה, במטרה להקל על השחיטה - אסורה, ויש מתירים, והשוחטים נהגו להקל. ולמעשה, יש אומרים שאם ניתן להימנע מכך, יש להחמיר; ויש אומרים שראוי למורטן בערב יום טוב.

[שו"ע תצח, יג, ומשנ"ב סו רסח, וביה"ל ד"ה לא; ביאורים ומוספים דרשו, 66]

מריטת נוצות העוף - בין בחייו ובין לאחר מותו - אסורה בשבת וביום טוב משום איסור מלאכת 'גוזז', ואף המריטה ביד אסורה מדאורייתא, משום שהדרך למרוט כך. ויש אומרים, שבמריטת העופות יש איסור מלאכת 'קוצר', משום שעוקר דבר ממקום גידולו; ויש שכתבו שלדעה זו יש איסור קוצר במריטת הנוצות אף לאחר מיתת העוף, כיון שאף אז יש בכוחן לצמוח מעט, והרי זה 'מקום גידול'.

הלוח היומי

י' בחשוון | הגה"ק רבי דוב בעריש ב"ר יעקב וידנפלד זצ"ל גאב"ד טשעבין בעל דובב מישרים'

יארצייט:

תק"י: הגה"ק רבי אריה לייבוש בהרה"ק ר' מרדכי אויערבאך זצ"ל מסטאניסלאב.
הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר משה מרוזוואדוב זצ"ל
תשכ"ו: הגה"ק רבי דוב בעריש ב"ר יעקב וידנפלד זצ"ל גאב"ד טשעבין בעל דובב מישרים'

מי שווה את החיוך שלך?

הגה"צ רבי שמשון פינקוס אמר: כשאדם פוגש את שכנו, קל לומר לו בוקר טוב בחיוך רחב, כיון שהוא פוגש אותו פעם בשבוע, אבל אם יצטרך לחייך לבני הבית הרי זה כל פעם שיגיע הביתה, ומדובר על מאות אלפי חיוכים... לא להגזים... אך היהדות היא חסד - הגעת הביתה בסתם יום של חול, תאמר 'בוקר טוב' יפה עם חיוך רחב על הפנים. (תפארת שמשון - חיי שרה - מאמרים עמ' רסב)

נשתדל תמיד בעת שאנו מגיעים לביתנו, להכנס בחיוך ולהאיר פנים לבני הבית.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il